

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

ORGANUL

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

DELA REUNIUNE

Premiile Reuniunii pentru anul 1900.

I.

Două premii de 10 coroane în aur pentru acei membri ai Reuniunii, cari vor dovedi că au pus de nou în primăvara de față cel puțin 50 de altoi în grădinile lor.

II.

Un premiu de 10 coroane în aur, pentru acea școală de pomi, respective pentru acel membru al Reuniunii, care va dovedi mai mult spor în primăvara aceasta în o asemenea școală.

III.

Cinci premii de câte 20 coroane pentru acei membri ai Reuniunii, — de aproape sau de departe — cari vor dovedi că și-au cumpărat în anul acesta câte o vițeluşă de prăsilă de soiul curat Pinzgau sau Bern.

= La comitetul Reuniunii se află depuși 600 de surcei de altoi, anume surcei de meri de cele mai nobile soiuri. Membri mai apropiați pot cere și li se vor da gratuit până vor ajunge. La dorință mai putem câștiga încă

— Membri Reuniunii economice din loc pot primi dela Reuniune grapa de mușchi și ghilăul de fenațe pentru a-și grăpa țelinile.

Duhul de — întovărășire

Istoria părintelui care și-a chemat fiii la patul de moarte și li-a dat un mănunchiu de smicele pe care nu l'a putut rupe nici unul, apoi le-a desfăcut una câte una și așa au fost rupte ușor de fiecare, din ce el li-a scos și dat învățătura, se ție totdeauna toți împreună și atunci nu vor putea fi răpuși de greutățile vieții, dar' de se vor răslăți, vor fi frânți ușor, — rămâne totdeauna adevărată, și o mare înțelepciune a vieții.

Pornind dela acest adevăr, oameni cu tragere de inimă pentru înaintarea mulțimii și smulgerea ei din brațele sărăciei, au stăruit meru ca cutare lucrare bună, pe care unul singuratic nu o poate îndeplini, deși vede că e bună și folositoare, să o facă doi, trei, zece, o sută. Căci ce unul nu poate, mai mulți împreună vor putea cu bună samă.

Stăruirile de-acest fel n'au rămas fără răsnet; duhul de întovărășire s'a trezit, și cu timpul au început a se ivi mai un fel mai altul de întovărășiri. Azi mai ales în țeri înaintate, sunt pline cetățile și satele de fel și fel de însoțiri. Cei bogăți și puternici se însoțesc ca să ajungă și mai bogăți și mai puternici, cei săraci pentru-ca cu puteri unite să mai scuture sărăcia de pe ei. Și și unii și alții își ating scopurile în mare parte.

Și în țară la noi duhul de întovărășire a luat un bun avânt, și cele mai multe întovărășiri se fac cu scopuri economice, adică pentru împreună înaintare spre bunăstare. Afară de multe însoțiri culturale, bisericești și școlare, sunt atâtea însoțiri de oameni bănoși pentru a dobândi bani după bani (băncile), însoțiri de economi pentru a-și procura unelte și mașini agricole, însoțiri pentru a face câștig din cumpărarea și vinderea de poame, de bucate, de vinuri, însoțiri pentru ajutorarea oamenilor la fel de boală, la cas de moarte, pentru ajutorarea economului la cas de moarte între vite, și altele și altele.

Unul din felurile cele mai noue de însoțire în țară la noi, sunt însoțirile pentru valorisarea laptelui, parte vînzîndu-l proaspăt, parte prefăcîndu-l în unt și trimițîndu-l în orașe unde are mare căutare, și în țeri străine!

Sunt cu miile satele în cari se află sute de economi avînd vaci ce le dau lapte mai mult decît le trebuie pentru casă, și cari cu prisosul nu știu și nu pot face nimic, căci drumul cu o turțiță de unt ori o lătăreață de smântână până la oraș, de cele mai multe-ori nu li se plătește.

De aceea au venit oameni binevoitori lor și li-au zis: întovărăși-ți-vă cât de mulți într'un sat și vă faceți așezămintele de lipsă pentru a produce unt mult, pe care vi-l cumpără cutare și cutare trimițetor în țeri străine și în orașe mari, și nu vi-se va mai risipi atîta lapte nefolosit, nici veți alerga din toată casa un om, din zeci de case zeci de oameni, cu câte o turțiță două la oraș, ci se trimite laolaltă mai ușor și mai sigur și cu preț mai bun. Ce unul fiecare nu poate face singuratic, să trimită așa mult cât se cere la atari

trimiteri, mulți laolaltă, puteți, și de toți va fi mai bine.

În anii 1894—95 s'a început propoveduirea în scris și cu graiul pentru înființarea de atari lăptării, dar' abia s'au putut înciripa în 1895 în țara întreagă 5 însoțiri de acestea.

Vestea bună însă se duce, (deși nu așa repede ca cea real...) și aflînd oamenii și vîzînd că zeu bun lucru sunt însoțirile acestea, în anul următor s'au înființat alte 8 de nou. Și de aci încolo sporul merge astfel:

In 1895	5 însoțiri.
» 1896 alte	8 »
» 1897 »	18 »
» 1898 »	38 »
» 1899 »	57 »

adecă sporirea merge duplicîndu-se an de an.

Însoțirile acestea de valorisare a laptelui și a produselor din el, aveau:

în 1897	2.767 membri
» 1898	10.402 »
» 1899	15.357 »

Membrii însoțirilor dădeau pentru scopul ei:

în 1897 laptele dela	5.937 vaci
» 1898 »	19.701 »
» 1899 »	26.917 »

Dela aceste vaci au dat lapte proaspăt spre vînzare în piețele însoțirilor:

în 1897	4.790.132 litri
» 1898	10.531.407 »
» 1896	22.147.144 »

Au dat apoi unt spre același scop:

în 1897	191.254 kilograme
» 1898	429.838 »
» 1899	878.174 »

Ear' bani au căpătat membrii acestor însoțiri după laptele și untul dat:

în 1897	539.282 coroane
» 1898	1.153.456 »
» 1899	2.327.202 »

Adecă: precum vedeau și vîd oamenii bunăstarea întovărășirilor, așa înființează altele noue, în cele înființate întră tot mai mulți și cu mai multe vaci și fac — tot mai multe parale!

Lăsați singuratici, răslățiți, oamenii ar mai vinde ce-ar vinde din lapte, li-s'ar mai strica, l'ar mai lăpăda, și prin pungă mai tare vîntul le-ar șuera... Așa vînd tot, și nici n'au atîta cât li-s'ar trece!

Urmarea e: oamenii în aceste sate cu atari însoțiri, se silesc a ținea vite tot mai multe și mai de bun soi, mai

lăptoase, pe cari *le hrănesc bine*, ca să dea lapte mult și bun, și au apoi folos îndoit: pe lângă că au totdeauna părăluțe la casă, ei când au lipsă și ies în târg cu vita de bun soi: capătă îndată bani frumoși pe ea și în sumă mare! Cu un cuvânt: *bunăstarea și mulțumirea lor se ridică în chip simțit*. Asta e o urmare a însoțirii lor în scopuri economice.

Eată pentru-ce stăruim și noi din toată inima pe lângă poporul nostru, să se închege în fel și fel de tovărășii, deocamdată mai ales în tovărășii agricole pentru procurarea de unelte și mașini economice și în însoțiri sătești de bani pentru întimpinarea micilor trebuințe, căci întovărășirea oamenilor este într'adevăr pârgăhia cea mai tare, cu care își vor putea ridica și prăbuși din pragurile lor peatra mare și grea a sărăciei!

IOAN MOȚA

Ce avem de făcut ÎN APRILIE

Calendar.

In curte. Intoarce cu îngrijire bucatele ce le ai înmagazinate. Alege grumpenele de pus. Curăță fântâna.

In câmp. Samănă cucuruzul, grumpenele și napii. Urmează cu plivitul și grăpatul holdelor de grâu, trifoiu și luțernă. Fiecare loc sămănat cu plante de nutreț, după sămănare îndeasă-l cu tăvălugul. Treci cu tăvălugul peste holdele de ovės răsărite. Samănă meiul și mohorul. Răsădește tutunul dacă firele au 5—6 foi.

In grădină. *La legumi:* Grăbește în luna Aprilie și sfirșește cu sămănatul tuturor legumelor. Cătră capetul lunii pune, în pământ liber, grumpene, lebenițe și peneni. Salata vărătică și verzele din stratul cald, le sădim afară în liber. Dacă e cald, începem în Aprilie cu udatul plantelor. Stratul cald îl aerisăm tot mai des, ear' la urmă cătră amiază îl lăsăm de tot liber. Plivim cu îngrijire plantele răsădite și imputernicite, când a dat buruiana.

La pomi. Curăță omizile ce încep a se arăta în Aprilie. Cercetează altoile altoite în Maitie. Altoește cu mugur crescând.

In vile. Urmează desgruparea, aracirea și cercuirea viței. Dă întâia sapă cât de adânc, mărunțind pământul bine.

La stupi. Fă cercetarea stupului. Vezi nu e moartă matca, dacă da, împreună stupul cu altul. Gășind lipsă de hrană, ajută dând miere.

AGRICULTURĂ

Napii de nutreț.

În numărul 10 al „*Bunului Econom*” s'a dat îndrumare privitor la cultivarea napilor de zahăr, pe cari, ce e drept, încă-i mănâncă vitele; cultivați însă pentru vite, ei nu răsplătesc îndeajuns cheltuelile și osteneala plugarului.

În scopul nutririi vitelor trebuiesc cultivați *napii de nutreț*, mult mai

mari decât cei de zahăr. Acest soi de napi se cultivă pentru trebuințele casei, uneori și pentru vânzare, mai cu seamă, dacă cultivătorul e în apropierea orașului.

Napii sunt un nutreț foarte prețios. *Toate animalele de casă nutrite cu napi, se îngrașe, ear' vacile dau lapte mult și bun.* Peste iarnă ei sunt aproape singurul nutreț mustos, cum am zice verde, al animalelor. De aceea vitele îi și mănâncă cu mare poftă, cu deosebire dați învrăstat printre celelalte soiuri de nutreț uscat: fân, otavă, etc.

Napii sunt de mai multe soiuri. Frăvăliile noastre țin de regulă numai soiurile cele mai bune.

Napii isbutesc de regulă în pământ cu pătura roditoare afundă. În privința bunătații pământului nu sunt prea alegători. Unde se fac bucatele de toamnă reușesc și ei. *Locurile petroase și apătoase nu le sunt priincioase; la munte nu reușesc din pricina climei prea rece. În țelină încă nu isbutesc, întocmai ca și napii de zahăr.*

Îi poate pune cine are un pământ arat afund din toamnă, și pe care peste iarnă a dus gunoii; gunoiul îl împrăștiem primăvara, apoi mai arăm odată locul, îl grăpăm și tăvălugim.

Cine are pus gunoiul *sub brazdă* încă de cu toamnă, are un loc și mai bun pentru napi de nutreț.

Napii isbutesc după spicoase de toamnă sau de primăvară, după plante de nutreț și după cele de săpat; îndeosebi însă după orz, mazere, sau bob.

Sămănatul napilor de nutreț se face acum în Aprilie, cel mult în Maiu, chibzuind, ca după răsărirea lor să nu mai deie bruma, care îi poate nimici cu totul. Sămănatul se face cu mașina, sau se pun cu mâna, și mai rar prin împrăștiere. Mașina se tocmește ca să pună rëndurile în depărtare de 40—50 cm. ($\frac{1}{2}$ metru). În pământ sămănța se nu ajungă mai afund de 2 cm., pentru-că altfel nu poate răsări.

În lipsa mașinei ne ajutăm cu o greblă, ai cărei colți trebuie să fie în depărtare recerută. Pe urma colților se așează, d. p. cu o lingură de lemn ori cu degetele, sămănța cât de deasă, și se acopere. Sămănatul prin împrăștiere e puțin potrivit. După acest fel de sămănat sămănța se acopere cu grapa și se apasă cu tăvălugul.

La un juger ne trebuie 4—5 $\frac{1}{2}$ kgr. de sămănță. Peste tot *la sămănță se*

nu fim cruțatori. Mai bine să punem mai multă, ca să avem de unde rări, decât prea puțină. Adevărat, că și unde napii rămân prea rari se poate ajuta, prin răsădire; decât că răsădirea e împreunată cu lucru greu și migălos, trebuind adesea chiar și să udăm. Se dă întâietate napilor sămănați, față cu cei răsădiți.

R. S.

După comasare.

(Urmare.)

După-ce am luat în samă noua moșie, comasată, întâi și întâi *ne facem pe hârtie planul ei* în table după formă și întindere, ca să putem însemna la vremea sa felurile (culturile) plantelor ce voim să punem în tablele aceleia și rëndul în care să se urmeze.

2. Având planul pe hârtie gata, mergem la locul însuși și punem petrile de hotarē în brezdele de margini ale pământului.

3. Cum locul comasat se dă în samă noilor stăpâni de obicei toamna, facem îndată *pregătirile de lipsă, ca să sămănam cât mai curând*, pe loc potrivit, un juger, cel mult două, cu *grâu de toamnă*.

4. Îndeplinim apoi alte lucrări mărunte dar' trebuincioase în noua tablă: oblim șanțurile vechi ce cad la loc nepotrivit, oblim rozoarele, scoatem mărăcinile; adunăm petrile de pe pământ și le așezăm în rozoarele dela margini; unde e trebuință împrejmumim locul cu șanțuri; sădim pe țermii riurilor răchiți, ca să avem pentru nuele de împletit și de legat la viie; pe dealurile inclinate spre apus-meazăzi sădim viie, ear' unde viia nu mai merge, prăsim pomot, pădurice ș. a.; cărăm gunoiul care ni-s'a adunat până a ținut comasarea.

5. Deosebit ne vom îndrepta luarea aminte asupra *pământului de fenaț*. Dacă iarba ce o produce fenațul e destul de bună, vom folosi cât vom fi hotărît a lăsa pentru acest scop, și mai departe în aceeași cultură. Ne vom da însă silința a-i *îmbunătăși* recolta. În scopul acesta vom face la vremea sa, dacă pământul e cam scetos, irigațiuni pentru udat, ear' de e cam apătos, șanțuri pentru scurgerea prisosului de apă din părțile mlăștinoase; îl vom gunoi din când în când cu urină, cu gunoiu putred de grajd sau cu compost. Primăvara vom risipi mușinoale și furnicarii, vom presăra pe locurile mai umede

cenuse, funingine, pe cele pleșugite floare de fân, și vom grăpa bine toamna și primăvara cu grapa de ter, la trebuință cu grapa de mușchiu, ca să dobândim fân mai mult și mai bun. Și peste toate să fim cu luare aminte la cosit. Poate fi iarba cât de bună și multă, dacă n'om cosi *la timp*, dobândim un fân prost. Timpul cel mai potrivit pentru cosit este, când iarba a ajuns în *floare*. Cu cât vom întârzia cositul, cu atât vom produce nutreț mai prost și mai fără preț.

6. Neasămănat mai mult de gândit ne dă *tabla de arătură*.

Dacă e vorba să o cultivăm cu folos, vom trebui să ținem seamă de schimbările aerului după gradul de căldură și umezeală (climă), despre aceea cum zace pământul și de însușirile și grosimea lui în stratul deasupra (arături) și în cel de mai jos. Mai ales cunoștința aceasta are să ne fie de mare folos, și ni-o putem câștiga săpând ici-colea gropi la o adâncime potrivită. Pe cunoștința aceasta apoi vom putea face la vremea sa îmbunătățirea pământului. Dacă, de pildă, vom găsi că stratul deasupra nu e tocmai gros, că e alcătuit din pământ greu, rece și cleios, ear' mai la vale dăm de un strat de nêsip, sau dimpotrivă dacă stratul deasupra e nêsipos, ear' ceva mai în jos dăm de pământ cleios, vom face arături adânci, arături de *desfundare*, producând astfel un amestec de pământ mănos și foarte prielnic pentru cele mai multe plante agricole.

În ce privește pe urmă cultura plantelor îndeosebi, felul și întinderea lor, și rëndul în care să le punem unele după altele, toate acestea le vom spune la locul seu. Aici mai pomenim numai că:

Deoarece-ce în zilele noastre prețul bucatelor a scăzut simțitor și nu au mare trecere, e lucru mai cuminte, ca pe o atare moșioară să ne mărginim a cultiva bucate *numai cât ne trebuie pentru casa noastră*. Cu atât mai mult însă să cultivăm plante de nutreț, pentru a putea ținea acasă *cât se poate de multe vite*, căci așa vom ajunge mult mai repede la bani, și la mai mulți bani, de cum am putea ajunge din bucate. Vitele sunt și vor fi și mai departe marfă căutată, și ele ne dau totodată gunoiul neapărat trebuitor la cultura câmpului! Gospodarul cuminte nu va perde din vedere acest lucru în economia sa!

(Va urma.)

I. BLAGA

POMĂRIT

Depărtarea pomilor unii de alții.

Una din cerințele de căpetenie ce trebuie să se aibă în vedere la plantarea pomilor, este depărtarea. Pentru meri, peri și cireși, cari de regulă au coroana mare, este neapărat de lipsă o depărtare de 6—8 metri; pentru nuci, cari au vieață îndelungată și devin mai mari decât pomii numiți, se cere o depărtare și mai mare, ear' vișinii și prunii se îndestulesc cu 4 metri depărtare în locurile mai slabe și cu 5 m. în cele mai bune. Tufele de grădină: agrișeii, strugureii, smeurii și pomii pitici, se pot planta și în grădina de legume pe marginea rabaturilor. Pomii mari nu se potrivesc împreună cu legumele, pentru-că le țin umbră și împedcă ajungerea rouei la ele; până sunt tineri însă, pot fi cultivate, ba e chiar bine să se cultive legume printre ei. Pomii se plantează în linie dreaptă. După câțiva ani, când încep a ținea umbră, trebuie să încetăm a cultiva legume printre pomi.

Când să se planteze pomii?

Într-o climă aspră și nepriniicioasă, și în pământ umed, plantarea pomilor se face primăvara de timpuriu; în celelalte cazuri însă se face toamna, după căderea frunzelor, adică atunci, când a încetat creșterea. Peste tot se pot planta pomi de toamna până primăvara, adică și în decursul iernii, dacă pământul nu e înghețat. Cu cât plantarea se poate face mai de timpuriu, cu atât mai bine.

Cum trebuie să fie pomii de plantat?

Ei trebuie să aibă trunchiu drept și puternic, coaja lucie, coroană bine făcută și o mulțime de rădăcini firoase. Astfel de pomi se află numai în școale de pomi bine întreținute și conduse cu pricepere. Pentru altoi se cere, ca rana pricinuită prin altoire să fie deplin vindecată. Pomii cu trunchiul strîmb, plin de mușchi, cu rădăcini puține și groase, dovedesc nesănătate și lipsă de trăinicie. Astfel de pomi, dacă au fost altoiți, sunt încă nevindecați și de obicei aplecați spre scorburoșire și periciune.

Ce e de făcut înainte de plantare?

Despre facerea gropilor pentru pomi am scris cu alt prilej. Groapa gata, mai întâi se implântă parul, care are să servească de razim pomu-

lui. Implântarea se face în mijlocul groapei, așa ca parul să intre prin pământul nesăpat din tund, și din capul locului să fie bine înțepenit. Cu chipul acesta parul se poate pune cu înlesnire la locul cuvenit și după el se poate întocmi apoi și pomișorul, ale cărui rădăcini nu mai sunt amenințate de strivire, ca atunci când parul se pune după plantarea lui.

Plantarea pomilor.

Plantarea sau punerea pomilor este o lucrare, dela a cărei bună îndeplinire atîrnă prosperarea (binele) și rodirea. Puțini oameni sunt meșteri de plantat pomi; de aceea numai rar vedem pomi deplin sănătoși, și tocmai de aceea meșteșugul plantării trebuie învățat.

Rădăcinile rău strivite și belite de coaje trebuie tăiate; celelalte se taie la vîrf cu un cuțit ager. Acum se aruncă pământul bun în mijlocul groapei până la locul unde vine așezat pomișorul; pământul se îndeasă bine, apoi se pune pomul, întocmind rădăcinile cu mâna, deasemenea și pământul ce vine printre rădăcini și deasupra lor. Pământul deasupra rădăcinilor nu se îndeasă cu picioarele, ci se toarnă apă, ca ea să-l apese și așeze cât mai potrivit în giurul rădăcinilor. Spre acest sfîrșit, după ce groapa a fost umplută cu pământ, aceasta are să rămână deasupra în forma unui blid mare, adică lângă pom mai jos și pe de laturi mai ridicat, ca apa ce se dă înadins pomului și cea de ploaie să nu se scurgă în laturi, ci să se sbee înspre rădăcini. Udarea e bine să se facă numai la săditul de primăvara. Nu trebuie uitat, că pomul nu are să vină în pământ mai afund, ca în locul de unde s'a scos. Și când e la adică, mai bine să se planteze pomul ceva mai sus, decât mai afund. În cazul din urmă pomii le umblă rău și de obicei nu rodesc.

Dacă groapa este largă, după-cum s'a arătat, se poate îndesa cu picioarele numai pământul de pe de margini, nu însă și cel deasupra rădăcinilor.

În locul unui pom bătrîn nu e bine să se pună alt pom, și nu mai cu seamă unul de același soi, adică măr în locul mărului, păr în locul părului; pentru-că pământul care a nutrit zeci de ani un pom, nu are destulă putere pentru a nutri earăși zeci de ani un pom de același soi. O astfel de plantare ar fi deopotrivă cu aceea

ce s'ar face, sămănând în același loc deapurarea grâu sau deapurarea cucuruz.

INSOTIRI, TOVĂRĂȘII

Magazine de bucate.

Alcătuirea.

(Urmare).

După-cum am spus, lucrul de competență la înființarea magazinelor de bucate este, să avem dela început *statutele* magazinului. Și asta e cam anevoios lucru, pentru-că cei dela minister sunt foarte băgători de seamă la întărirea statutelor. Numai ceva dacă lipsește, ori nu e bine spus în statute, numai decât le resping și nu le întăresc. De aceea totdeauna e mai bine dacă la compunerea statutelor se ia de muștră nescăi statute întărite deja. Noi vom da mai la vale un astfel de formular de statute, dar' când cineva ar dori să-și formuleze singur statute, îi spunem că trebuie să țină seamă de următoarele puncte:

1. Să spună *numele, sediul și scopul* tovarășiei (magazinului.)
2. Cine pot fi tovarăși (membri). Cât are să dea fiecare tovarăș?
3. Cum se va chivernisi (administra) averea și ce răspundere au chivernisitorii?
4. Condițiile și felul cum se primesc și cum se exchid tovarășii?
5. Drepturile și datorințele membrilor?

6. Cercul de activitate al adunării generale și al comitetului.

7. Autenticarea (întărirea) protocoalelor luate în adunări.

8. Cine și pe câtă vreme alege slujbașii tovarășiei?

Ordinațiunea ministerială din anul 1875 Nr. 1508 poruncește apoi, că în toate statutele trebuie pusă clausula, că tovarășia recunoaște dreptul de supraveghiere al statului și că se supune aceluia. Clausula aceasta ar suna cam astfel:

»In cazul când tovarășia nu ar ținea seamă de scopul și inviațiile satorite în statute, astfel încât prin lucrarea sa ar primejdi interesele materiale ale statului sau ale membrilor ei, guvernul țării are drept să o suspendeze și după cercetarea ordonată în regulă, eventual să o disolve sau sub rezerva de a o disolva, să o îndrume să se țină strict de dispozițiile din statute.»

Mai departe aceeași ordinațiune ministerială spune că:

»Cetățenii unui stat străin numai cu permisiunea ministerială pot fi membri ai tovarășiiilor.»

Pentru încunjurarea neplăcerilor e bine dacă și asta se ia în un §. din statute.

Nu e bine apoi să se spună apriori în statute, că unde și în care casă vor fi așezate cancelariile tovarășiei, pentru-că cu asta putem ajunge la neplăceri. Tot așa de nepotrivit este să punem în statute d. e. cum pun unii, că: »președintele sau notarul tovarășiei totdeauna este preotul sau învățătorul din sat«.

Prin asta am ajunge la mari încurcături când de pildă un preot sau învățător nou n'ar voi să primească slujba de president sau de notar.

La toate acestea trebuie să fim cu mare băgare de seamă.

Când avem deja gătite statutele după toată rânduiala, conducătorul sau conducătorii din sat pot să concheme adunarea generală de alcătuire sau adunarea gen. constituantă.

V. C. OSVADĂ

STUPĂRIT

Cercetarea stupilor.

În coșnițele de nule cercetarea stupilor, care se face pe vremea asta, se face în chipul următor:

Coșnița se așează culcată, dar' astfel, ca tablele de faguri să stea din sus în jos și nu unele peste altele. Acum dăm fum, ca albinele să se trăgă înspre fundul coșniței; apoi îndepărtăm cu grije tot câte doi faguri, ca să putem vedea cât mai afund înspre vîrf. Dacă vedem miere astupată, e semn că stupul are cu ce să o mai ducă, și dacă vedem pui astupați, putem fi siguri, că este și matcă; deci stupul e în regulă.

Nevězând pui astupați, trebuie să încercăm altfel. Anume: tăiem din fagurul din mijloc, ceva mai sus de jumătate, o bucățică cam de un deget; dacă în căsuliile acestei bucățele se află pui sau în fiecare câte un ou, dar' nu-

FOIȚĂ

Crăiasa Codrului.

De

MARIA CIOBAN

(Urmare și fine).

IV.

Se făcuse noapte bine, când Zeița cea sglodie
Atinsese cu piciorul în codreanca 'mpărăție.
Toți dormeau; numai isvorul suspina de fericire
Și spunea zinelor toate, dulci cuvinte de iubire.
Ear' în jocuri tănuite, zinele cu ochi de stele
Imbrăcau dealuri și luncă, în veștmânt de floricele;
Ear' stăpânei la picioare lung covor i-au așternut
Tot cu fir de tămăiță și cu ederă cusut.
Și prin cea verdeată vie, presărate-'s floricele:
Ghiocci, bujor de munte, sânziene, viole.
Trandafirii făceau umbra așternutului de crin
Eară căpătâiul moale e 'mpletit din rosmarin.
Tot e gata. Obosită merge doamna la culcare.
Face cruce și se roagă, lăudând pe Domnul mare.
Ș'apoi dacă mulțamește, pentru buna sănătate,
Se desbracă și se culcă, uitând patul din cetate.

V.

Răsăritul era roșu și pe zări tivit în aur.

Codrul tinăr, plin de visuri, legănat de-o boare lină,
Ochii roată-'și primblă-odată peste luncă și colină.
Și când vede-atâta floare peste-a sa împărăție,
Ochii 'n lacrimi i-se scaldă și lucesc de bucurie.
Și cu pieptul plin de viață, pleacă vesel pe cărare
Și cum merge, simte-odată, inima că-i bate tare.
Față 'n față e acuma cu Zeița cea frumoasă,
Care cu mână albă-'și freacă ochii, somnoroasă.
Haina ei trandafirie, cu mărgelile presărată,
Sin și umere rotunde, mai frumoase le arată,
Și ce dulce ea zîmbește răzimând capul pe mână
Știind bine, că ori-unde ea-i menită de stăpână.
Codrul dornic o privește, de departe i-se 'nchină,
Cum se cade unei doamne, boiereșe sau regină,
Și cu glas plin de iubire, el grăește maiestos:
»Să trăiți, doamnă frumoasă, eu sunt codrul răcoros
»Și de nu-i cu supărare, dorim zile 'ndelungate,
»Și Măriei-Tale, Doamnă, ne 'nchinăm cu sănătate!
»Peste-aceste văi și dealuri stăm Noi singur din vecie
»Și cât vezi cu ochii zarea e a Noastră 'mpărăție.
»Dar' dacă Măriei-Tale, Ți-ar plăcea pădurea deasă,
»Ne-am ruga cu plecaciune, să Ne fiți de-acum crăiasă«.
Astfel Codru cuvintează și când el din graiu grăește,

rosului popor german de pildă, crește în Germania cu 2 procente depline: de 4—5 ori așa tare! O fi și la noi la sate proporția altfel, dar' la orașe, cum e și aci, e totuși prea-prea.

Cucuruz „Regele prerivilor“. Incredințați despre bunătatea lui, stăruim iarăși asupra acestui soi nou de cucuruz, recomandat și în numărul nostru 11, fiind într'adevăr un cucuruz excelent și care isbuteste de minune la noi. Se cultivă ca de obicei, și se coace deodată cu soiul îndatinat. Din 1 hectol. (100 litre) tului dobândim aproape 3 ferdele (60 litre) grăunțe, așadar îndoit mai multe ca din cucuruzul nostru; 1 hectol. grăunțe trage 73—78 kg.

Acest fel de cucuruz, atât de spornic și excelent în toată privința, vrednicește cea mai călduroasă recomandare și ar trebui răspândit la noi pretutindena.

Se vinde în cătărimi de câte 1, 2, 3 etc. ferdele à 20 litre (nu și mai puțin). Prețul: 2½ cor. de 1 ferdela, grăunțe alese, prășite în hotarul Sibiiului.

Doritorii îl pot căpăta dela comitetul Reuniunii noastre, unde avem depus și mai aducem la trebuință.

Poporațiunea României a crescut în cei din urmă 10 ani în măsură mijlocie. Azi România numără 5,912.520 suflete.

Têrg de vite cu premii va avea loc în Sibiu la 28 Aprilie. Il arangiază comisiunea economică a Comitatului. Va împărți mai multe premii în bani economilor cari vor scoate în têrg cele mai frumoase vite.

O nouă prelegere economică a avut loc în Siliște Dumineca trecută. A preles dl I. A. de Preda, adv. și vicepreședinte al Reuniunii agricole dela Sibiu, despre cultivarea sparangelului și a ciupercilor (din legumărit), ascultat fiind de un număr public care a aplaudat pe prelegător.

Pe azi, Sâmbătă, e avisată o nouă prelegere economică tot acolo și tot prin dl I. de Preda, tractând despre prea folositorul lucru al facerii testamentelor și dăruirilor în

pom cu umbră, nu era isvor cu apă, nu era om, nu era pe-acolo urmă de vietate prin nêsip, nici pasăre prin aer. Numai cer și pământ, și sfetnicul fugea înainte. În urmă, spre seară, el a găsit o stâncă în mijlocul pustiului și a stat acolo să se odichnească. Atâta drum făcuse, încât părea că a ajuns la marginea pământului. Și nu s'apuzia nici un sunet în aer, căci poate de când era pustiul nimeni nu mai umblase pe-acolo. Și era singur el cu calul.

Și stând așa sub stâncă, el și-a ridicat ochii în sus și-a incremenit. Pe creștetul stâncii stătea Ingerul Morții în haine albe și cu aripile întinse. Și era mirat și Ingerul și par'că nu-i venia să creadă că vede pe sfetnic acolo.

Tremurând, în luptă cu moartea, zise sfetnicul: »Spune-mi, Ingere, spune-mi de ce

cas de moarte, lucruri legate de forme foarte gingașe, cari neținându-se, se nimicesc atât de adesea testamentele.

În tractul gr-or. Zarand au fost anul trecut 39.776 suflete române gr-or., cu 464 mai multe ca în anul înaintaș; s'au încheiat 293 cununii, cu vre-o 90 mai multe ca în anul precedent și — afară de una — toate și la sfânta biserică. Așa reese din raportul dlui protopop V. Dămian, cetit în sinodul protopopesc dela 24 Febr. v.

Șahul Persiei va veni în Iunie în Europa, cercetând și Viena, undeva este la Curtea Impărătească.

Comerțul Austro-Ungariei cu România a fost în anul 1898 următorul:

Austro-Ungaria a adus din România în anul 1898 mărfuri în valoare de 38.400.000 florini, adică cu 19.7 milioane mai mult ca în 1897. Ear' din Austro-Ungaria în România s'au trimis în 1898 mărfuri de 33 milioane florini. Față anul 1897 un spor de 6.6 milioane.

Luni în 2 Aprilie n. a fost ascultat de judele de instrucție dela tribunalul din Cluj, tinerul universitar dl Ioan Scurtu, fiind pornit contra d-sale proces de presă pentru un articol și o poezie publicate în »Tribuna« în contra procurorului Lázár dela Alba-Iulia pentru nesocotitele cuvinte ale acestuia asupra numelui eroului nostru național Avram Iancu. Procesul contra dlui Scurtu și a »Tribunei« va avea loc în curând.

Inimă mare în pieptul unui țeran. Țeranul din Junc (tractul Zarand) George David, a zidit din al seu propriu o biserică parohiei sărace Pöttingani. Afară de materialul însuși dat în natură, a cheltuit și bani 1000 fl. cu zidirea. Frumoasă faptă.

Averea administrată de Academia Română din București este deja așa de frumoasă (afară de marea donațiune mai nouă ce i-s'a lăsat de 4 milioane), că-i aduce anual un venit curat de 476.000 lei. Adevărat însă că Academia nu poate face cu acești bani ce vrea, cei mai mulți fiind legați prin

te-ai uitat la mine cu mirare astă-dimineață? De ce te uiți și acum mirat, tu Ingere, spune-mi!»

»Minunate sunt căile Domnului«, răspunse Ingerul. Dumnezeu mi-a spus astă-dimineață, să te aștept pe tine aci pe vremea asta. Și când te-am văzut astă-dimineață la palat, m'am mirat de porunca Domnului. Te-am văzut așa de bătrân și de slab, și știam că drumul până aici e așa de departe, încât nu știam cum va fi cu puțină că tu să fii aici pe vremea asta! Și mă mir și acum, că ești aici!»

Și zise sfetnicul murind: »Dacă rămâneam acasă, de geaba m'ai fi așteptat aici! Eu singur am alergat la moarte... Minunate și nepătrunse de oameni sunt căile tale, Doamne!«

„A.“

G. Coșbuc.

testamentul dăruitorilor că spre ce scop se fie folosiți.

În țara Burilor acum se începe iarna și cu ea rășboiul mai aprig ca în vara ce se sfârșește. Murind Joubert, care prin firea sa rezervată opria pe Buri dela pași mai pripiți, a ajuns comandant suprem peste armatele bure, generalul Bota, care se zice a fi Român de pe la Năsăud, tost oficer în 1881 în armata țerii noastre, din care s'a retras pentru-că făcuse prea multe datorii. Tatăl seu trăește încă în Ivești (comit. Bistriței) în etate de 73 ani. Bota a scris pe urmă tatălui seu, românește, în Septembrie 1897. El pare-că va părăsi tactica lui Joubert și va începe a ataca pe Englezi, nu numai a se apara, cum se făcea până-aci. Norocul par'că ear' le zimbeste Burilor, deși deplâng greu pe perduții lor capi Joubert, Cronje și Frereira (acesta mort 2—3 zile după Joubert).

Banca Angliei a hotărât să dea pentru anul trecut 5% dividendă acționarilor sei. La noi pare aceasta puțin. În Anglia însă, unde se dau banii cu 3 și cu 2%, e mult a căpăta după ei 5%. Ca la noi 10—12.

Băncile sătești în Bucovina. De vre-o 2 ani au început și în Bucovina a să lăți băncile sătești sistem Raiffeisen. La sfârșitul anului trecut erau 27, dintre cari 10 românești. Cum în Bucovina avem numai o mână de Români, acūși numai cât în marele nostru comitat al Hunedoarei, — apoi în acest punct chiar și frații bucovineni ne-au întrecut.

Parlamentul francez a încheiat discuția asupra budgetului pe 1900. Discuția s'a început la 21 Nov. a tr. și a ocupat 56 ședințe pe care l-a umplut cu totul numai aceste desbateri. În alți ani se mai țineau și ședințe de noapte ca să treacă odată budgetul prin focul parlamentar de — vorbe.

Listele de alegători au fost corigate zilele astea prin toate comunele. Ne-mai lăsându-se afară din ele alegătorii rămași în restanță cu darea, numărul alegătorilor a crescut în toate comunele cu zeci de inși.

O societate comercială română vor să înființeze frunțașii comunei Armeniș (comit. Caraș-Severin). Vor emite 400 acțiuni de câte 20 coroane.

Lăsământ de patru milioane Lei. (aproape 2 milioane floreni). Bărbatul de mare inimă Tache Anastasiu din București, răposând săptămâna trecută, a lăsat averea sa de 4 milioane lei toată Academiei-Române, cu dorința ca să se întrețină din ea, între altele, o școală primară de băeți, cum și o școală de meserii, agricultură sau comerț. Eată un om bine cugetător la moarte și pe care neamul românesc îl scrie în cartea de aur a marilor sei binefăcători.

Pași cuminați. Ca și în alte țeri naționale, așa și în România se fac sforțați pentru încurajarea și ridicarea breslei meseriașilor

pământeni. Zilele astea s'a pus chiar pe masa parlamentului un plan de lege ce va fi negreșit primit, și care sună:

»Pentru a se putea întrebuița și a avea de lucru meseriași români din țară, se va pune în vedere, la încheierile de contracte la lucrările statului, județului și comunei, că întreprinzătorii sunt datori, ca jumătate din numărul lucrătorilor meseriași ce întrebuițază, să fie *Români din țară*, Industriașii și comercianții români să fie preferați înaintea celor străini, la cumpărările de materiale de cari ar avea lipsă la construcții.

Cassa de păstrare din Seliște.

Una dintre băncile românești cele mai fericit întocmite, este negreșit *Cassa de păstrare din Seliște*. Se poate vedea asta an de an din felul deosebit generos cum își împarte această cassă venitul seu curat. În anul trecut a avut venit de 18.893 coroane 48 bani, și eată cum l'a împărțit:

20% membrilor ca dividende. Pe baza aceasta fiecărui membru, pentru partea sa fundamentală (200 cor.) capătă 37 cor. (Valoarea unei părți fundamentale e astăzi 691 cor. 39 bani).

30% fondului de rezervă;

45% pentru fondul de binefaceri, menit pentru scopuri filantropice, și anume: 7917 cor. Din cuota aceasta $\frac{1}{8}$ parte, adică 1583 cor. 42 bani intră și sporește capitalul inatacabil al fondului de binefaceri, care a ajuns astfel la finea anului la suma de 36.159 cor. 14 bani. Menirea acestui fond este, a da din el *împrumuturi fără interese* pentru scopuri de binefacere-culturală.

Restul cuotei de 6333 cor. 65 bani se distribuie în următorul mod:

40%, adică 2533 cor. 46 bani fondului pentru facerea unui *spital public în Seliște*. Suma acestui fond cu finea anului e 7358 cor. 6 bani.

20%, adică 1266 cor. 73 bani fondului pentru înființarea unei *grădini cercuale de altoi*. Suma acestui fond cu finea anului a fost 3679 cor. 73 bani.

20%, adică 1266 cor. 73 bani dotațiune fondului cercual al *bisericii gr.-or. din Seliște* pentru susținerea școlii.

Restul de 20%, adică 1266 cor. 73 bani a rămas la dispoziția direcțiunii spre a fi folosiți pentru alte *ajutoare de natură filantropică*.

Cifrele înșirate vorbesc lămurit și graiul lor numai laudă este la adresa vrednicei societăți și a conducătorilor.

Portul român Costanța va fi legat cu Constantinopolul prin un fir telegrafic dus pe sub mare (cablu). Lucrările sunt aproape gata.

Pe masa verde a dietei s'a pus deja și la noi planul de lege pentru ștergerea timbrilor pe călindare și pe anunțurile prin toi. Dela 1 Iulie n. a. c. se vor șterge aceste timbre care mult au îngreunat și răspândirea călindarelor și a reclamelor prin foi.

„1 Aprilie“ s'a dovedit sdevărat »prima Aprilie« estan. În foarte multe locuri din țară a nins și a plouat cu zăpadă și peste tot timpul a răcit, căzând termometrul sub 0. De-atunci e tot cam noros și rece și pe aici, ear' pe munți e încă zăpadă multă. E temere că va strica altoilor de curând altoite și unor plante mai gingașe, ca luțernei, etc.

PREȚUL BUCATELOR

In Budapesta.

Abia se poate însemna ceva îmbunătățire a prețului bucatelor și în marele târg de bursă al Budapestei.

La 2 April s'au vândut 40.000 măji metriche cu câte 5 bani mai scumpă măja ca în ziua precedentă

S'a vândut:

Grâu de Tisa (pe 3 luni) de 81.5 kl. cu 8-30	
» » » » 80 » » 8-20	
» » Bacica » » 77.5 » » 7-60	
» ardelenesc » » 80 » » 7-25	
Săcară măja metrică cu	6-35
Ovės (pe 3 luni) măja metrică cu	5-47

POVEȚE FELURITE

Curățitul covoarelor.

Să toarnă într'o găleată în care avem ape rece, 30 gr. amoniac, muiem o perie moale în apa din găleată, o frecăm puțin pe o bucată de săpun, apoi tragem peste covor, și colorile își recapătă în curând starea lor cea dintru început.

Curățitul marmorei.

Luati 2 părți carbonat de sodă, una de piatră ponce și una de var bine pulverizat. Cerneți prin o sită deasă și faceți o pastă cu apă. Frecați cu această pastă marmora apoi spălați cu apă și săpun. Marmora redevine curată și lucioasă.

Modul cel mai bun pentru stingerea hoarnelor aprinse.

Dacă se întâmplă ca din diferite împrejurări coșul sobei să ia foc, este de ajuns a arunca în sobă peste tăciuni un pumn de floare pucioasă.

Cum poți tăia sticla?

Sticla se poate tăia cu o ață de bum-bac sulfurată, astfel:

Dacă e vorba de a tăia o țevă, un gât, o butelie sau alte corpuri rotunde de sticlă, atunci luăm o peatră de cremene, care are o dungă bine ascuțită, apoi se sgarie sticla de jur-împrejur partea unde se dorește a se tăia. În urmă se ia o ață lungă sulfurată (ce o putem pregăti cu această materie procurată dela farmacie), se înfășură de două-trei ori pe locul circular ce s'a însemnat. Să dă foc aței și se lasă să ardă: pe când sticla este bine încălzită, se toarnă repede apă rece pe partea încălzită și îndată partea se desface foarte bine ca și când s'ar fi tăiat cu toartecile.

Întrebări

și

Răspunsuri

Intrebarea 9. Sunt născut în Orăștie, și am acolo casă și moșie, dar' locuiesc în Petroseni unde încă am avere, și cei dela Orăștie mă strigă cu »darea capului«. Sunt eu dator ori nu, a plăti acolo darea asta deși capul meu nu este acolo?

N. Tr.

Răspuns. Fiecare e dator a plăti darea capului, dar' numai într'un loc. Dacă D-Ta nu ești strigat la Petroșeni cu »darea capului« ci numai la Orăștie, apoi lucrul e în ordine, căci darea asta se transpune de aici acolo și se ține samă de ea. De cumva te strigă și aici și acolo, apoi e greșală. Nu ești dator a o plăti, și cere repararea ei.

Intrebarea 10. La noi se întâmplă că dacă doi tineri merg și fac înțințarea (incredințarea) la matriculant că vreau să se căsătorească, și după asta strică și n'ajung la încheerea căsătoriei, când merg de spun că nu închee, matriculantul le cere 1 fl. E cu cale să plătească ei acest 1 fl.?

Răspuns. Intrebarea nu e destul de lămurită. În anumite feluri matriculantul poate cere ceva taxe pentru oarecari lucrări, scrisori, ce le-a făcut și dat celor interesați și atunci e cu dreptate, altfel dacă nu le-a făcut nici un serviciu, nu le-a dat nici un document, n'are drept să le ceară vre-o plată. Scrie-ne *pentru-ce* anume a zis matriculantul să dea florenul, — și atunci îți putem spune de-a fost ori nu în drept a-l cere.

FELURIMI

Intrecere de trenuri americane. Statul a dorit să organizeze între Chigago și Omana, orașe departe pe 497 kilometri, o postă repede, postă-fulger, cum s'ar zice. A făgăduit drept aceea 750.000 dolari ajutor anual aceleia, care va deschide aci o cale ferată cu cel mai repede tren. Două Societăți s'au pus pe lucru și pe întrecere. Linia a fost zidită și apoi societățile fabricându-și cele mai desevârșite locomotive și vagoane, s'au pus pe întrecute. O lună de zile deplină s'au întrecut zi de zi. Mergeau trenurile fugă ne-bună: pe unde drumul era mai șes, fugeau și câte 146 kilometri pe cias! (Trenurile noastre de persoane merg pe-a patra așa). La fiecare stațiune se însemna acurat sosirea și plecarea trenurilor. A rămas învingătoare societatea »Burlington-Compagny«, ca aceea care ducea mai repede și mai acurat posta între cele două cetăți și la locurile dintre ele. Foile americane scriu cu mare laudă despre aceste întreceri, că deși goneau o goană aproape descreeată, nu s'a întâmplat nici unui tren nici o nenorocire în tot timpul.

Intre două prietene.

— Dacă voi muri înaintea ta, vei veni la înmormântarea mea?

— Ohi de sigur dragă... cu plăcere.

Comitetul de redacție:

Președinte: **Dr. Ioan Mihai.**

Membrii: **Dr. St. Erdelyi, Ioan Mihaiu Danil David și Constantin Batcu.**

Proprietar - editor: **IOAN MIHAIU**

Redactor respons.: **IOAN MOȚA**

Stropitoare de viie!

La subscrierul se pot comanda pentru a fi făcute stropitori de viie

mici sau mari.

Cele mari, pentru pus în spate, costă **13 floreni una.**

Cele mici, de mână, de câte 1 litru una, costă **4 fl.**

Să fac din aramă roșie, foarte tari și trainice, și iau chezeșie pentru ele pe câte 2 ani.

Cea mare e de ajuns odată umplută cu apă pentru o viie mai mică, — cele mici ajung și ele una la 100 de vițe.

S. Birtler

Strada Ferăriei Nr. 6
in **Orăștie.**

(42) 3-4

O casă de vânzare.

In **Sebeșul-săsesc** se află de vânzare în Strada-Mare Nr. 11 o casă ce se pune în vânzare din mână liberă. Condițiuni foarte favorabile.

Doritorii se se adreseze la doamna

Rachila Cușuta,

in casa însăși.

(45) 2-3

In Orăștie la Gustav Zobel.

DAUERHAFT GERUCHLOS

Christoph
fără
miros!

SOFORT TROCKNEND

LACK
ce se uscă
îndată!

DER ECHE

Christoph-Lack

IST DER BESTE ANSTRICH FÜR FUSSEBÖDEN.

In Orăștie la Gustav Zobel.

face cu puțință, ca odăile să fie folosite și în vremea vopsirii (cu lac), căci mirosul rău și uscarea înceată a vopselei cu oleu, aci e încunjiurată. Intrebuintarea e așa simplă că fiecare poate săvârși vopsirea. Podilele pot fi șterse cu cârpe ude și nu-și perd lustrul. Este:

Lac colorat de podile
galbăn-brun și mahagoni-brun, care copere podilele ca și vopsea cu oleu, dar are și strălucire. Bun pentru padimente nouă ca și vechi. Copere ori-ce peată, ori-ce vopsire veche etc. Și este:

Lac curat (fără lustru)
pentru padimente nouă și parchete, care dă numai lustru. Bun mai ales pentru parchete și padimente nouă unse deja cu vopsea cu oleu. Nu copere figurile lemnului.

Pachete postale pentru câte 2 odăi mijlocii, cu 5 fl. 90 cr. Comande se fac, în orașe unde sunt depozite, la acestea. Prospekte se trimit franco. La cumpărări fiți atenți la firmă și marca fabricii, căci ca pe o fabricațiune existentă dela 1850, mulți o contrafac și falsifică, dând calitate rea și adesea necorăspunzătoare scopului.

Fabrica de Lack-Christoph
Praga—Carolinenthal.

In Orăștie singur veritabil la **Gustav Zobel**

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete cu câte **30 cr.** la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie.** (34) 5-5

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 275 000.

(8)

Depuneri: cor. 1,750.000.

4-

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, e-r' dela corporațiuni cul urate cu 6%;	5) arăndează și exarăndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce atacere se poate rezolva verbal în biroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1900.

Diracțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie — Szászváros.

Opuri
Bilete de log.
Broșuri
Circulare
Bil. de visita
Invitări
Bilanțuri
Acții
Cap. de epist.
Placate
Ord. de dans
Adrese
Compturi
Note
Preț-Curent.
Anunțuri
Registre
Impr. mate
Couverte
Bilete de cun.
Etc. etc.

Există deja de 12 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Inst. Tipogr. „Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom, precum și al privaților.